

Rijswijk, 6 maart 2022

Betreft: Internetconsultatie herziening opleidingseisen Geneeskunde

Aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Graag reageren wij vanuit **De Duurzame Verpleegkundige** op de consultatie aangaande het actualiseren van de opleidingseisen voor het beroep van arts. Vanuit onze beroepsgroep van **verpleegkundigen** voelen wij ons betrokken en geroepen om hierop te reageren. **Een kritiek thema ontbreekt: planetary health en duurzaamheid. Het is van belang dat alle zorgverleners hiermee worden opgeleid. Wij pleiten er dan ook voor, dat niet alleen artsen, maar ook verpleegkundigen hierin niet achterblijven, maar hun voorbeeldrol kunnen waarmaken.**

Zorg voor Klimaat heeft reeds ook op deze consultatie gereageerd, evenals vele commissies van Zorg voor Klimaat. Vanuit **De Duurzame Verpleegkundige** reageren we graag ook nog afzonderlijk, om te laten weten dat wij deze reactie onderschrijven, voor verdere inhoudelijke suggesties verwijzen we daarom ook naar de input van Zorg voor Klimaat en de input van de andere commissies.

Ook bij de opleidingseisen van verpleegkundigen ontbreekt hetzelfde kritieke thema: planetary health en duurzaamheid. Naast bovenstaande pleiten wij dan ook voor:

- 1. internetconsultatie over de opleidingseisen van verpleegkundigen. De laatste keer dat dat gebeurde, was (evenals bij de artsen) in 2011. Het is van groot belang dat alle zorgverleners gezamenlijk optrekken in dit thema, om zo ook op de werkvloer gezamenlijk te kunnen optrekken, en in dezelfde professionele taal en basishouding de zorgvragers en de maatschappij tegemoet te kunnen treden. Verpleegkundigen vormen 56% van de BIG-geregistreerden. Het is zaak, ons niet alleen hier tijdig bij te betrekken, maar ons ook de kans te geven, hierin leidend en een rolmodel te zijn. Dit is dan ook een pleidooi, ons als beroepsgroep nu hierbij te betrekken;**
- 2. onderwijsontwikkelaars de ruimte en tijd te geven die hiervoor nodig is;**
- 3. een contactpersoon bij VWS om onze ideeën over een curriculumaanpassing te bespreken.**

Klimaatverandering is beschreven als "code rood" voor de mensheid; hier worden verpleegkundigen in hun zorgopleiding niet op voorbereid. Daarnaast draagt de Nederlandse zorgsector paradoxaal substantieel bij aan klimaatverandering, milieuvervuiling, verlies van biodiversiteit en andere ecologische schade. Omdat onze gezondheid sterk afhankelijk is van onze omgeving, is van essentieel belang dat **verpleegkundigen;**

1. niet alleen worden klaargestoomd om klimaatbestendige zorg te leveren ('klimaatadaptatie'),
2. maar ook ecologisch verantwoorde zorg te bieden ('klimaatmitigatie');
3. én effectief pleitbezorger te worden van gezondheid en zich meer leren in te zetten op preventie (de meest duurzame zorg is de niet geleverde zorg). Hoe worden wij **verpleegkundigen** pleitbezorger van gezondheid i.p.v. ziekte? Hoe kunnen wij in ons

onderwijs vaardigheden opdoen om verder uit te leren zoomen en onze horizon te verbreden naar de maatschappij, naar de belangrijkste determinanten van gezondheid? Hoe dragen wij zorgprofessionals bij aan een maatschappijbrede duurzame transitie?*

Ook wij willen niet achterblijven en willen onze voorbeeldrol als verpleegkundige waarmaken. Graag gaan we verder in gesprek over hoe dit verder te realiseren is.

Met vriendelijke groet,

Annemarie Bergsma,
namens De Duurzame Verpleegkundige
deduurzameverpleegkundige@gmail.com, www.deduurzameverpleegkundige.nl

De Duurzame Verpleegkundige is een landelijk actie-netwerk, bestaande uit enthousiaste (gepensioneerd) verpleegkundigen, opleiders, docenten en studenten. Doel is dat elke verpleegkundige zich bewust is van het effect van klimaatverandering en natuur op gezondheid en het belang ziet van duurzaam werken in de zorg, en hiertoe de benodigde kennis en vaardigheden verkrijgt. Om dit te bereiken delen we ervaringen en (genereren we) evidence based kennis, en werken we (in)ternationaal samen, binnen en buiten het onderwijs. We zijn onder andere lid van de Groene Zorg Alliantie, Zorg voor Klimaat, Med-Zero, Leren voor morgen en Nurses Climate Challenge Europe.

*Zie ook dezelfde punten terugkomen bij de Education Sustainable Healthcare topic in de UK: <https://networks.sustainablehealthcare.org.uk/network/education-sustainable-healthcare>

Verdere bronnen:

- www.deduurzameverpleegkundige.nl
- International Council of Nurses: Position Statement Nurses, Climate Change and health, <https://www.icn.ch/sites/default/files/inline-files/ICN%20PS%20Nurses%252c%20climate%20change%20and%20health%20FINAL%20.pdf>
- Nurses Climate Challenge Europe: <https://eur.nursesclimatechallenge.org/>